

Om vort Kjødmarked i Storbritanien.

Udarbejdet paa Grundlag af et Foredrag holdt i det kgl. Landhusholdningssekskab, Onsdagen den 28de Februar 1877.

Af Dyrlæge P. Jessen.

Ligesom det er en almengjældende Regel i enhver Produktionsgren, at Producenten maa kjende det Marked, han tilvirker for, og indrette sine Frembringelser derefter, saaledes maa Kjødproducenten ogsaa kjende sit Marked. For vort Lands Vedkommende er det i denne Henseende særlig Englands og Skotlands Markeder for Slagtekvæg, eller, kortere betegnet, deres Kjødmarkeder, som maa komme i Betragtning. Thi ikke alene sende vi aarlig et meget stort Antal Fedekvæg direkte til England — i 1876 endog over Halvparten af hele vor Udførsel af Hornkvæg —, hvilket altsaa betales umiddelbart efter engelske Priser, men ogsaa vore egne Markeder herhjemme og vort andet Hovedmarked, Hamburg, reguleres mere eller mindre af Efterretningerne fra England. Men skjøndt vi nu i den sidste halve Snes Aar have haft god Lejlighed til at blive endog meget nøje kjendte med engelske Markedsforhold, saa er det dog endnu meget langt fra, at Hensynet til, hvilke Varer, der egne sig bedst for dette Marked og sikrest opnaa den mest lønnende Pris, — at Hensynet hertil er blevet en virkelig Ledetraad ved Tillæget, Opdrættet og den endelige Fedning. I og for sig turde der derfor være god Grund til at undersøge og fremdrage de engelske Markedsforhold. En særlig Grund er der dog nu tilstede, eftersom det synes, som om der i de sidste $1\frac{1}{2}$ —2 Aar er indtraadt en betydelig Forandring i hele Markedets Karakter. De fleste Uffendere af Kvæg

ville sikkert have haft Lejlighed til at gjøre Erfaringer herom, der ingenlunde have været glædelige, og som derfor ogsaa hos Mange have fremkaldt alvorlige Betymninger for Fremtiden.

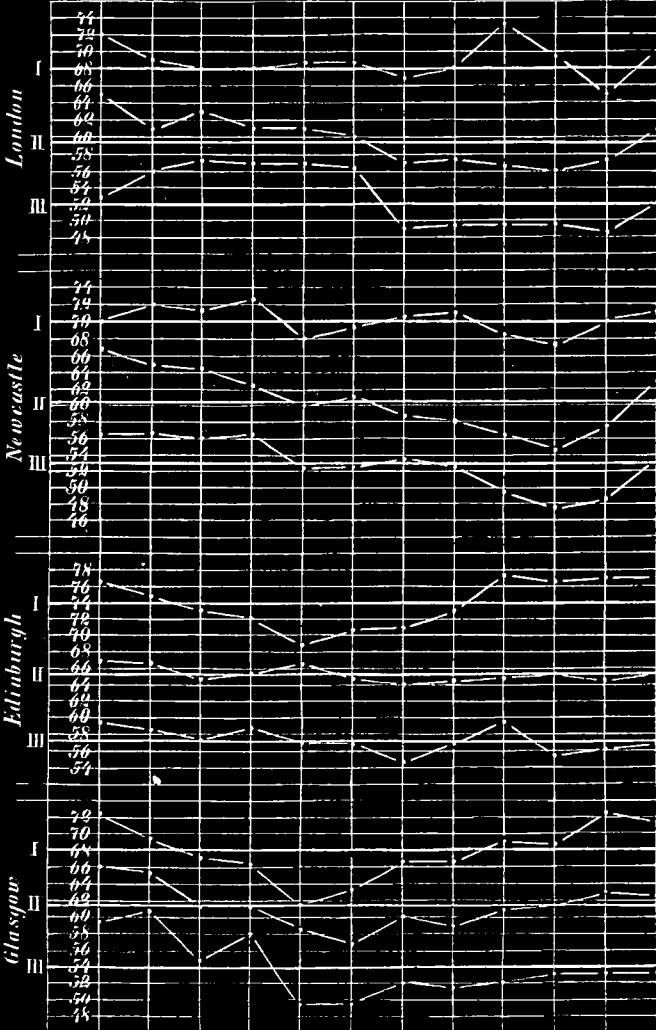
De Spørgsmaal fremstille sig derfor af sig selv til Besvarelse, nemlig, hvorvidt der virkelig skulde være indtraadt nogen Forandring af større almindelig Betydning i de engelske Markedsforhold, samt hvilke Fordringer det engelske Marked i Almindelighed og nu i Særdeleshed maatte stille til os som Kjøbproducenter. I den Hensigt at give et Bidrag til Besvarelse af disse og lignende Spørgsmaal, har jeg efter Londoner Ugebladet «Mark Lane Express» gennemgaaet de ugentlige Beretninger fra de fire Hovedmarkeder London, Newcastle, Edinburgh og Glasgow for Aarene 1874, 75 og 76, og har deraf uddraget Priserne for henholdsvis 1, 2 og 3 Klasse's Kjød. I det Følgende skal jeg søge at samle Resultaterne heraf, og indskrænker jeg mig til kun at omtale Priserne for Drejkjød.

Efter de ugentlige Noteringer, som paa Grund af deres Omfang ikke kunne gjengives her, har jeg beregnet de maanedlige og aarlige Middelpriiser for Kjød af alle tre Klasser, og hvoraf de maanedlige findes grafskift fremstillede paa hoesstaaende Tavler. Et Blik paa disse Tavler vil strax vise, at der er temmelig stor Ensartethed i Prisbevægelsen paa alle fire Markeder i samme Aar. Dette maatte man ogsaa vente efter den livlige Handel, som finder Sted mellem de forskjellige Pladser, hvorved de lokale Indflydelser tildels udjævnes og indordnes under de store alment virkende Forhold; men det giver tillige, om det behøves, en Borgen for, at de angivne Priser ere stemmende med Tidens og Landets almindelige Forhold.

Jeg skal først omtale Tavlen for Aaret 1874. Holder man sig til Kurverne for 2den Klasse, kan Prisbevægelsen paa alle fire Pladser og for hele Aaret i Almindelighed angives saaledes: Prisen er højest i Januar og daler derpaa gradvis, indtil den naaer Aarets Middelpriis i Glasgow alle-

Middelfriserne paa de engelske Kvægmarkeder 1874.

1874 Jan. Fbr. Marts. Apr. Mai Juni Juli Aug. Sept. Okt. Nov. Dec.

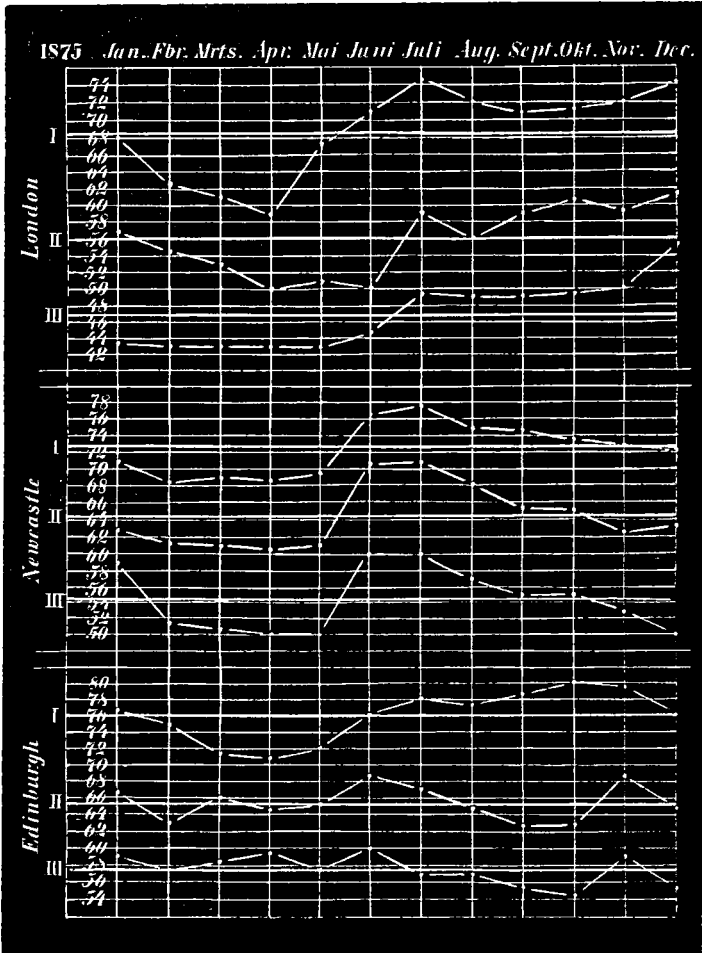
rede i Marts og April, senere i Edinburgh og Newcastle, nemlig i Maj—Juni, og senere i London, nemlig i Juni—Juli. Denne Dalen vedbliver derpaa, indtil Arets Minimum er naaet paa de to nordlige Pladser allerede i Juli og paa de to sydlige senere hen paa Efteraaret i Oktober. Med den indtrædende køliger og kolde Aarstid begynder derpaa en Stigen, som varer Aret ud, og dette slutter derved tilnærmelsesvis med de samme Priser, hvormed det begyndte.

Angaaende Kurverne for de andre Klasser skal jeg ikke gaa nærmere ind paa alle de Betragtninger, som disse kunne give Anledning til, men skal indstrænke mig til et Par Bemærkninger i saa Henseende. Det vil saaledes sees, at Kurverne for 1. og 3. Klasse vise nok saa store Svingninger som den for 2. Klasse. Desuagtet er der dog en ret i Dine faldende Regelmæssighed i Forholdet mellem de tre Klasser indbyrdes. Der er saaledes gennemgaaende en mindre Prisforskjel mellem Klasserne i den første Del af Aret og i Modfætning dertil en større Divergens i den sidste større Halvdel af Aret. Og naar undtages Glasgow, hvor 1. og 2. Klasse næsten ere jævnløbende, medens 3. Klasse ikke følger med under de sidste Stigen, ere 2. og 3. Klasse, bortset fra enkelte Svingninger, næsten jævnløbende paa de tre andre Markeder. Den nævnte Divergens skyldes derfor væsentlig en tiltagende Prisforskjel mellem 2. og 3. Klasse paa den ene Side og 1. Klasse paa den anden. Men da Divergensen, som det vil sees af Tavlen, navnlig fremtræder paa den Tid af Aret, da Priserne i det Hele taget ere lavere, saa faaer hele dette Forhold en ikke ringe Betydning og kan nærmest udtrykkes saaledes: at de Aarsager, som i visse Perioder af Aret bevirke lave Priser, have størst Indflydelse paa Priserne paa Kjøb af 3. og 2. Klasse, medens bedste Værer paavirket mindre stærkt, ere mere uafhængige deraf. Dette stadfæstes ogsaa i de følgende Aar, og synes det i det Hele taget, at 1. Klasse er heldigst stillet om Efteraaret, paa en Tid altsaa, da Priserne ellers gennemgaaende ere lavere.

Skjøndt de to her omtalte Egenheder ved Markedet i 1874 — nemlig hvad angaaer den almindelige Prisbevægelse samt Forholdet mellem Kvalitetspriserne indbyrdes — synes at stemme ret godt med den almindelige Erfaring og tillige med Priserne paa andre Fedevarer, f. Ex. Smør, saa vilde det dog være vel drifstigt at ulede en almen Karakteristik for det engelske Marked af et enkelt Aar alene. Jeg har derfor sammenlignet Uddragene for 1874 med Hr. Docent Westrings for 1867, som findes i Tidsskriftets 4. R. 2. B. S. 41, samt med de maanedlige Middelpriiser i London for Aarene 1872—78 inklusive, som jeg har liggende for mig; og herefter er der i alt væsentligt god Overensstemmelse mellem Markedet i 1874 og de nævnte Aar. Imidlertid maa man vente, at hvert Aar kan have sin egen Karakter uden derfor at bryde med det Almengjældende, og saaledes viser det sig ogsaa, at Priserne i Sommeren 1874 i Forhold til Aarets Middelpriis have været lidt lavere end i 1867. Det sees imidlertid dog ogsaa af Tavlen for 1874, at 1. Klasse er i Stigen i Sommermaanederne paa alle Markederne, og det Samme gjælder tillige 2. og 3. Klasse i Glasgow og 3. Klasse i Newcastle. Og Priserne have i Birteligheden i flere Uger været højere, end Tavlen's Middelpriis ligefrem viser. Men selve Middelpriisen's Stigen saavel som de i flere Uger faldne høje Priser antyde altsaa dog i det mindste en bedre Tone paa Markedet og stride ikke mod den almindelige Erfaring om, at Sommermaanederne og særlig en Del af Maj, Juni og en Del af Juli have gode Markeder. — Saa vidt om Tavlen for 1874.

Vende vi os derpaa til Aarene 1875 og 76, for hvilke Prisbevægelsen findes grafiisk fremstillet paa omstaaende Sider, saa møder man strax en betydelig Forskjel i Markedets Karakter i Sammenligning med 1874. Det Særegne ved de to sidste Aar er, som det fremgaaer af Tavlerne, en meget betydelig Forskjel mellem Sommer- og Vinterpriserne, idet de sidste ere betydelig under, de første over Aarets Middelpriis. Til

Middelpriserne paa de engelske Kvægmarkeder 1875.

nærmere Oplysning herom og tillige om den absolute Forskjel i Priserne paa samme Marked i de forskjellige Aar, anføres de følgende Tabeller, som indeholder dels Middelspriserne for de Tider af Aaret, da Priserne i det Hele taget ere mere ens, (Tabel I) og dels de to sidste Aars Afvigelse fra 1874 (Tab. II.) Tillige er vedføjet de aarlige Middelspriser (Tab. III), som dog ikke egne sig til at give tilstrækkelig Oplysning i nævnte Henseende, da Prissvingningerne her ere udjævned.

Tab. I.

London.

Maanederne.	1874			1875			1876		
	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.
Jan.—Maj	69,12	62,36	56,24	63,71	55,19	43,35	68,03	61,57	53,13
Juni—Aug.	67,79	58,34	51,61	72,62	55,10	47,96	71,54	61,81	54,17
Sept.—Dec.	69,53	57,88	49,98	72,95	60,40	50,97	70,68	60,01	48,66

Newcastle.

Jan.—Maj	70,65	63,92	55,67	69,53	61,63	52,31	66,76	61,12	47,94
Juni—Aug.	70,50	59,34	52,88	76,52	69,78	59,16	73,12	64,87	55,02
Sept.—Dec.	69,34	58,92	49,76	73,34	64,18	53,67	67,69	57,30	46,23

Edinburgh.

Jan.—April	74,08	66,21	58,86	73,72	65,07	58,95	67,88	61,25	54,79
Maj—Aug.	71,10	64,95	56,53	75,92	66,38	58,05	75,52	68,82	60,98
Sept.—Dec.	76,96	65,30	56,95	78,43	65,14	56,34	72,33	63,71	55,87

Glasgow.

Jan.—April	69,00	63,81	58,44	—	—	—	66,07	59,83	55,48
Maj—Aug.	64,71	58,89	50,74	—	—	—	72,42	63,50	57,83
Sept.—Dec.	70,52	62,16	52,75	—	—	—	67,10	59,65	49,14

Tab. II.

	Maanederne.	1875.			1876.		
		1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
London.	Jan.—Maj	÷5,41	÷ 7,17	÷12,89	÷1,09	÷0,79	÷3,11
	Juni—Aug.	+4,83	÷ 3,24	÷ 3,85	+4,75	+2,47	+2,56
	Sept.—Dec.	+3,42	+ 2,52	+ 0,99	+1,15	+2,13	÷1,32
Newcastle.	Jan.—Maj	÷1,12	÷ 2,29	÷ 3,36	÷3,89	÷2,80	÷7,73
	Juni—Aug.	+6,02	+10,44	+ 6,28	÷3,62	+5,53	+2,14
	Sept.—Dec.	+4,00	+ 5,26	+ 3,91	÷1,65	÷1,62	÷3,53
Edinburgh.	Jan.—April	÷0,36	÷ 1,14	+ 0,09	÷ 6,20	÷5,00	÷4,07
	Maj—Aug.	+4,82	+ 1,43	+ 1,52	+4,62	+3,87	+4,45
	Sept.—Dec.	+1,47	÷ 0,16	÷ 0,61	÷ 4,63	÷2,59	÷1,08
Glasgow.	Jan.—April	—	—	—	÷2,93	÷3,98	÷2,96
	Maj—Aug.	—	—	—	+7,71	+4,61	+7,09
	Sept.—Dec.	—	—	—	÷3,42	÷2,50	÷3,61

Tab. III.

Aarlige Middelpriiser.

Aar.	London.			Newcastle.			Edinburgh.			Glasgow.		
	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1874.	68,01	59,51	52,10	70,26	60,79	53,00	74,13	65,45	57,36	68,08	61,51	53,14
1875.	68,78	56,14	46,90	72,55	64,43	54,42	76,05	65,53	57,78	—	—	—
1876.	69,79	61,11	51,90	68,64	60,44	49,14	71,99	64,65	57,21	69,92	60,71	53,12

Af Tabel I. vil det foreløbig sees, at Priiserne have været lave i London allerede i Vinteren 1874—75, at de dernæst høre sig i Slutningen af 1875 og i det Hele taget ere ret høje i 1876 med Undtagelse af September—December, da 3. Klasse er lav. Noget lignende gjælder for Newcastle: Efteraaret 1874 er her lavt, Aaret 1875 er ret højt, men 1876 trykket. For Edinburgh angiver Tabellen ingen større Forandringer i noget Aar, men i Glasgow, hvorfra der ingen Optegnelser habes for 1875, er der et kjendeligt Fald i 1876.

En bedre Oversigt over disse Prisforhold faaer man af Tabel II. Efter denne har der paa alle Pladser været lavere Priser i Januar—Maj i 1875 og 76 end i det tilsvarende Tidsrum i 1874; det Samme er Tilfælde i September—December 1876, ligeledes sammenlignet med 1874, dog med Undtagelse af Londons 1. og 2. Klasse. I Efteraaret 1875 har der tillige været højere Priser i London og Newcastle end paa samme Tid i det foregaaende Aar. Der er altsaa umiskjendelig en absolut Dalen i Priserne Vinter, Foraar og Efteraar i de to sidste Aar, sammenlignet med 1874; Faldet er stærkest eller dog mere almindeligt i 1876. I Modsetning hertil møder man tillige en absolut Prisstigning i Sommermaanederne Juni—August, hvilken dog navnlig er stærkt fremtrædende i Newcastle og Glasgow. Det er altsaa de forholdsvis høje Priser i Sommertiden, som bevirke, at Middelpriisen, trods den nævnte Dalen til andre Tider, er temmelig ensartet paa hvert Sted i alle tre Aar. I Ovenstaaende ere Priserne i 1874, som nævnt, benyttede som Udgangspunkt for Sammenligningen mellem de tre Aar. Men til ret Forstaaelse af de høje Sommerpriser, som de sidste to Aar herefter udvise i Forhold til 1874, maa der dog tages i Betragtning, hvad der ovenfor er anført, at Sommeren 1874 rimeligvis har hadt noget lavere Priser end almindeligt. De forholdsvis lavere Priser i Somrene 1875 og 76 kunne derfor heller ikke antages at ligge meget over det Normale for denne Aarstid, hvad dog kun kunde bevises ved at have Middelpriisen for flere Aar til Sammenligning. Man gjør imidlertid næppe nogen Fejl ved i Henhold til Ovenstaaende at sige, at Prisforandringen i de to sidste Aar væsentlig bestaaer i en Dalen om Vinteren samt Foraar og Efteraar, medens Sommerpriserne ikke ere ændrede i nogen betydelig Grad.

Medens det Anførte gjælder for alle tre Klasser af Kjød i Almindelighed, maa det Spørgsmaal ogsaa stilles, hvorledes de forskjellige Klasser hver for sig ere bleven berørte af disse Prisforhold. I denne Henseende er der ovenfor allerede an-

tydet en Forskjel, der var tilstede i det mere normale Aar 1874. Sammenlignes nu Forskjellene paa Tab. II, vil man saa godt som overalt finde, at Kjød af 3. Klasse er mindst heldig stillet af de forskjellige Kvaliteter. Ikke alene daler 3. Klasse dobbelt og i enkelte Tilfælde tre Gange saa stærkt som 1. Klasse, men en Stigen i Pris, ligegyldig paa hvad Aars- tid, er i mange Tilfælde ligeledes mindre i 3die end i de andre Klasser. Det her Fremførte gjælder navnlig for London og Newcastle; i Edinburgh indtræder det kun i 3 af 6 Tilfælde, og i Glasgow er Forholdet i det Hele taget mere lige.

Der er endelig endnu et Forhold, som vel ikke maa lades ude af Betragtning, eftersom det er af ikke ringe Betydning for Affenderen af Kvæget, men som det paa den anden Side er vanskeligt at faa tydelig demonstreret. Det er nemlig, hvorvidt Markedet har været mere eller mindre stadigt, samt hvorledes det i denne Henseende har forholdt sig til de forskjellige Kvaliteter af Kjød. Det ligger nær at søge Oplysning herom af de ugentlige Prissvingninger, og disse kunne ogsaa nok give Antydninger i denne Retning. Men da Ugenoteringerne ikke kunne anføres her, skal jeg se bort derfra, tilmed da der er en anden Omstændighed, som gjør, at disse ikke kunne give et bestemt Svar paa Spørgsmaalet. Ugenoteringerne angive nemlig kun den almindelige eller normale Markedspris og kunne derfor ikke affeje alle de uregelmæssige og tilfældige Priser, som gjerne fremkomme, naar Markedet er trevent, og det er vanskeligt at sælge. Som Følge deraf vil der ogsaa godt kunne komme mange uheldige Afregninger hjem, selv om Ugenoteringerne ikke tyde paa nogen synderlig Forandring. Man maa da tage Markedsberetningerne til Hjælp, og man finder da, at der navnlig i 1876 føres forholdsvist hyppige Klager over, at Markedet er flaut, at gode Varer vel ere søgte, men »inferior« vanskelige at sælge, at Priserne ere irregulære o. s. v. — Sagen kan imidlertid ogsaa behøves fra en anden Side, nemlig ved at uddrage højeste og laveste Pris for hvert Aar, og da at lade Forskjellen heri-

mellem være Udtryk for Fluktuationen i Umindelighed. Skjøndt der heller ikke herved gives en ligefrem Besvarelse af Spørgsmaalet, skal jeg dog hidsette følgende Tabel IV.

Tabel IV.

London.

	1874.			1875.			1876.		
	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.
Højeste Pris.	Kr. 74,17	Kr. 68,00	Kr. 57,69	Kr. 76,23	Kr. 61,81	Kr. 55,63	Kr. 74,17	Kr. 61,81	Kr. 55,53
Laveste Pris.	61,81	53,59	45,33	57,59	49,45	41,21	63,87	49,45	37,09
Forstjæl.	12,36	14,41	12,36	18,54	12,56	14,42	10,30	12,36	18,44

Newcastle.

Højeste Pris.	75,94	68,87	60,04	77,71	70,63	60,04	75,94	67,11	60,04
Laveste Pris.	67,11	51,21	46,00	68,87	60,04	49,45	65,34	54,75	44,15
Forstjæl.	8,83	17,66	14,04	8,84	10,59	10,59	10,60	12,36	15,89

Edinburgh.

Højeste Pris.	77,71	70,63	63,58	81,24	74,17	65,34	79,50	74,17	68,87
Laveste Pris.	68,87	61,81	52,98	70,63	58,28	51,21	63,58	56,51	44,45
Forstjæl.	8,84	8,72	10,60	10,61	15,89	14,13	15,92	17,66	24,42

Glasgow.

Højeste Pris.	72,41	67,11	61,81	—	—	—	75,04	60,71	53,12
Laveste Pris.	61,81	56,51	49,45	—	—	—	61,81	54,74	44,15
Forstjæl.	10,60	10,60	12,36	—	—	—	13,23	12,37	17,66

Det vil deraf blandt andet sees, at der har været temmelig betydelige Fluktuationer i 1. Klasse paa Londoner Markedet i 1875 og tildels ogsaa i 1874. Dette skyldes dog i sidstnævnte Aar væsentlig en høj Konjunktur i September Maaaned

og derimod ikke egentlig lave Priser, ligesom Markedet forøvrigt har været meget stadigt i 1874. I 1875 er der, som oftere bemærket, et gennemgaaende flaut Marked i London, og den forholdsvis stærke Fluktuation, som Tab. IV antyder, stemmer ogsaa godt med, at Markedet i Virkeligheden var temmelig ustadigt i samme Aar. I Newcastle vare Svingningerne mindre i 1875 end i foregaaende Aar, hvad der ogsaa stemmer med, at Markedet var bedre og tillige stadigere. Forøvrigt sees det, at, naar undtages London i 1875 og tildels i 1874, er Prisforskjellen overalt mindst i 1. Klasse, og ofte størst i 3. Klasse, om den dog end i flere Tilfælde fluktuerer stærkest i 2. Klasse. Særlig karakteristisk er dog Aaret 1876 for alle Pladser. Det er som nævnt det Aar, da Reduktionen i Priserne var stærkest og mest almindelig; derved ere de gamle Markedsforhold blevene rystede og gjorte usikre, og Priserne falde da mere uregelmæssige; og derfor er Forskjellen ogsaa gennemgaaende større i 1876 end i de andre Aar. Tabellen udpeger tillige tydelig nok, at det særlig er de ringere Kvaliteter, som lide under saadanne Omvæltninger, saa at Fluktuationen paa alle Pladser tiltager fra 1. Klasse og nedad og bliver især meget foruroligende for 3. Klasse.

Sammenfatter man i Korthed disse forskjellige Betragtninger over de engelske og skotske Markeder, bliver Resultatet heraf:

1. at Priserne paa Kjød have været lavere i 1875 og 1876 end det foregaaende Aar, men dog lavest i 1876;
2. at de lavere Priser særlig falde paa Vinter- og Foraarsmaanederne og tildels ogsaa om Efteraaret, medens de til Gjengjæld ere noget højere i Juni, Juli og August;
3. at Prisdeltet berører ordinære Varer stærkere end de bedre Kvaliteter af Kjød, og
4. at Forskjellen mellem højeste og laveste Pris, som er bestemt for Kjød i samme Aar og paa samme Marked, er større i 1875 og 76 end i 1874 og størst i 1876, samt at den ligeledes er størst i de simplere Kvaliteter.

Naar man opkaster det Spørgsmaal, hvad Aarsagen kan være til disse Forhold, saa maa der særlig lægges Vægt paa og tages Hensyn til, at det er Vinterpriserne og navnlig Priserne paa ordinære Varer, som ere dalede stærkest. Med dette for Øje ligger det da nær at søge Aarsagen i den Tilførsel af Kjød fra Amerika, som nu er paa Alles Munde, og som ogsaa navnlig de engelske Kvæghandlere i lang Tid have stillet i første Række. Herved maa man imidlertid ikke overse, at skjøndt Tilførselen fra Amerika er forsøgt tidligere, saa er det dog først siden Juli Maaned 1876, at den har faaet nogen Betydning og er bleven stabiliseret som en regelmæssig Forretning. I 1875 indførtes der saaledes kun omtrent 1500 Stude samt 3000 Centner fersk Kjød fra Amerika. Grunden til Prisernes Dalen i Vinteren 1874—75 og 1875—76 maa da naturlig søges i en anden Retning og kan sikkert ikke være anden end den Uvirksomhedstilstand i alle Erhvervs-grene, som har karakteriseret de senere Aar, og som navnlig gaaer ud over Middels- og Arbejdsklasserne af Befolkningen. Under saadanne Forhold maa disse indskrænkede Forbruget af Kjød især om Vinteren, da Fortjenesten er ringest. Med Sommeren aabner der sig atter nye Udveje til Erhverv, hvorved Forbruget af Kjød stiger og Priserne med det. Derfor de lave Kjødpriser om Vinteren og det bedre Marked i Sommer-tiden. Først naar Tilførselen af fersk Kjød, som nu i 1877, er naaet til en Størrelse af 3 à 4 Millioner Pund maanedlig, maatte man vente at se stærkere Virkning deraf paa Markedet. Men alligevel seer man, at Kjødpriserne have været forholdsvis gode i Foraaret 1877. Det synes endog, som om den amerikanske Vare, til samme Tid som Handelen dermed bliver mere organiseret, er paa Vej til at finde sit eget selvstændige Marked, og at den næsten er en farligere Konkurrent for Detail-Handelen end selve Kjødproducenten, saa at Priserne paa, i det mindste de gode Kvaliteter af levende Kreaturer tildeels ere uafhængige deraf. Maaeste er dette en Følge af og lettes ved en bedre Tilstand paa Arbejdsmarkedet

i Øjeblikket, men i hvert Tilfælde er det øjensynligt, at den amerikanske Tilførsel kun er én Faktor og Forbruget i Mid- del- og Arbejdsklasserne samt den særegne engelske Smag og Fordring til Kvaliteten ere de andre og vistnok væsentligste Faktorer, som bidrage til at bestemme Kjøbpriserne.

Men selv om det ogsaa i heldigste Tilfælde vilde vise sig, at Krisen kun er forbigaaende, saa bliver der dog maaske hos Mange en Frygt tilbage for, at Kjødproduktionen i det Hele taget er en mindre sikker Indtægtskilde end f. Ex. Mejeriet, og at Kjødet er en mindre sikker Markedsvarer end Smørret, der jo har holdt sin høje Pris. Den Sag kan vel ikke her nærmere undersøges, men det maa dog bemærkes, at man ved en saadan Slutning let gjør sig skyldig i den Fejl at sammen- lignede Varer af forskjellig Kvalitet. Thi at vort Smør synes at have et sikrere Marked end vore Fedekreaturer er, bortset fra de forskjellige Markedsforhold for disse to Varer, vistnok væsentlig begrundet i, at den overvejende Del af det Smør, som naaer Verdensmarkedet, er af bedste Kvalitet, medens det Tilsvarende ingenlunde gjælder for de Kreaturer, vi udføre. Man har sagt, og det kommer vel det rette Forhold temmelig nær, at af vor Udførsel er kun 15 pCt. af 1. Klasse, men 30 pCt. af 2. Klasse og 55 pCt. af 3. Klasse. Det er nu imidlertid netop den sidste Halvdel af vor Udførsel, som særlig trykkes af den amerikanske Konkurrence og det flaaue Arbejdsmarked. Der kan derfor være Grund til at henstille de Spørgsmaal til nærmere Overvejelse, nemlig, hvilket Udbytte vi vilde have af vor Mejeridrift, hvis vi blot havde frembragt ordinære Varer, og paa den anden Side, hvorledes Udbyttet af vor Kjødproduktion vilde have stillet sig i de sidste Aar, hvis vi havde sendt Kreaturer væsentlig af 1. og 2. Klasse til England? Svaret herpaa er vel næppe vanskeligt at give.

Hertil knyttede sig følgende Diskussion:

Kreaturkommissionær Josephson skal tillade sig at med- dele, hvorledes Forholdene for Tiden ere i England. Som Hr.

Jessen bemærkede, bør det være Hovedopgaven her i Landet at fæde de bedste Varer; men efter Talerens Erfaring har det i det sidste Aarstid ikke svaret Regning, idet der for de bedste danske Varer, som ere sendte over til England, ikke er opnaaet Priser, som have staaet i Forhold til Priserne paa anden Kvalitet. Hvad det navnlig kommer an paa for Englænderne er at faa Vægt; men Vægten kan selvfølgelig ligge i Kreaturerens Bygning, uden at man derfor kan kalde dem gennemfede, og derfor er i 1876 og i Begyndelsen af 1877 f. Ex. for fede Tyre, selv om de ikke have været, hvad man kalder gennemfede, og for Køer, selv om de have været gamle, thi det har mindre at betyde, naar de kun ere belagte med Kjød, opnaaet en Pris, som har været lig den, der er opnaaet for jydsk Stude, som jo dog hovedsagelig er den bedste Stud, vi have her tillands. Det amerikanske Kjød fortrænger de bedre Kvaliteter fra Danmark, medens de ringere Kvaliteter, som kjøbes til forholdsvis billige Priser, stikkes ind mellem det amerikanske Kjød og sælges sammen med dette som amerikansk Kjød. For den bedste Vare, jydsk Stude, vejet i Kjøbenhavn og sendt til England, er der ikke opnaaet mere end 4 Kr. pr. 16 *H* levende Vægt, medens der tidligere er opnaaet 5 Kr. Tyre have derimod bragt den samme Betaling og Køer tilnærmelsesvis den samme Betaling som tidligere. I hvorvel man maa beklage et saadant Forhold, at der for de simplere Varer opnaaes i England et bedre Resultat end for de gode Varer, bør man dog ikke derfor antage, at vi nu ikke mere skulle anvende Flid paa at tilvejebringe den bedste Vare. Det vil vistnok kun være i Vintermaanederne — den Tid, hvori det amerikanske Kjød oversjøres til England —, at der hviler et Tryk paa Prisen for det, vi kalde de bedste Varer. Man vil sandsynlig kunne opnaae gode Priser, naar man lægger Jædningen hen til en saadan Tid paa Aaret, at Afgangen fra Danmark steer i Maj og Juni. Hr. Jessen meddelte, at i 1876 vare de højeste Priser opnaaede i Edinburgh; men denne Pris gjælder vistnok kun Landets egne Kreaturer, thi den Tilførsel, der steer til Edinburgh, bliver sjælden solgt i denne By, men sendes til Glasgow. Taleren tvivler ikke om Rigtigheden af de Priser, Hr. Jessen har meddelt, men efter hvad han har erfaret, er London det Marked, der er det mest variable af alle i England. Man har det sidste Aar flere Gange forsøgt at sende Kreaturer til Edinburgh, men de Resultater, der ere fremkomne, have været saa flette, at Afladerne vistnok ikke oftere sende Kreaturer dertil. Newcastle har i de senere Aar taget et betydeligt Opsving, som navnlig hidrører fra, at der omkring denne By findes saa mange Arbejderbyer, som forsyne sig med Kjød fra den, saa at den maa

betragtes som Centralmarkedet for de fleste Byer i Midt-England. Taleren skal endnu bemærke, at de gjennemgaaende trykkede Priser hidrøre ikke alene, som før sagt, fra Indførselen af amerikansk Kjøb, men ogsaa fra den store Tilgang af Landets egne Kreaturer, som for en Del ophører, naar man kommer i Slutningen af April Maaned; somme Tider før og somme Tider efter, alt efter som Høsten har været.

Forstander la Cour mener ogsaa, at det i ikke ringe Grad er Afgangen fra de engelske Stalde, der trykker Prisen om Vinteren; men paa den anden Side troer han ikke paa nogen Maade, at vi bør opgive Bestræbelserne for at frembringe bedste Varer, men tværtimod lægge endnu mere Vægt derpaa. Vel er der undertiden iaar kun opnaaet 4 Kr. pr. Lpd. for jydsk Stude, men der er dog ogsaa opnaaet bedre Priser. Taleren skal meddele Resultatet af et Par Salg — rigtignok kun i det Smaa — som ere stete samtidig, og hvoraf han troer, at det netop rører sig, at det engelske Marked ogsaa kan give gode Priser, og Priser, man kan være tjent med at faa for gode Stude. 4 jydsk Stude, der vare indkjøbte i Efteraaret og fedede i 3—4 Maaneder, bleve forhandlede paa det engelske Marked en halv Snes Dage ind i Januar Maaned og udbragtes kun til 4 Kr. pr. Lpd. 8 Dage derefter forhandlede paa samme Marked 8 Kreaturer; deraf vare 6 Stude af samme Flok som de forrige 4, nemlig gode jydsk Stude, indkjøbte paa Ostvad Marked. De vare 3—4 Aar gamle og havde ved Afgangen hjemmefra en Vægt af 1070 *H*. De udbragtes til 5 Kr. pr. Lpd., medens samtidig en af de hjemme tillagte Stude, ogsaa 3 Aar gammel, som var født om Efteraaret, og som paa Grund af den stærke Drift, den var i, afgit med en Vægt af 1310 *H*, udbragtes til 6 Kr. pr. Lpd. Samtidig affendtes ogsaa en Tyr, der var 2 $\frac{1}{4}$ Aar gammel, og som havde en Vægt af 1110 *H*; men den udbragtes kun til 4,50 Kr. pr. Lpd. Dette viser for det Første Forskjellen mellem 2 paa hinanden følgende Markeder, thi de 4 og de 6 vare som sagt af samme Flok. Dernæst viser Salgsregningen for den sidste Dag, at den af Talerens Broder tillagte, opdrættede og fedede Stud, der nok maa regnes til 1ste Klasse, ogsaa bragte 1 Kr. mere pr. Lpd. end de andre 6, der vare rigtig gode jydsk Stude, men opdrættede paa almindelig Maade og derfor mindre udviklede; og dernæst har den unge velopdrættede og kraftig udviklede Tyr, hvis Vægt viser, at det har været et godt Dyr efter sin Alder, dog bragt en betydelig lavere Pris. Dette er vel kun en enkelt Salgsregning, som Taleren havde ved Haanden, men den faaer netop Betydning for Besvarelsen af Spørgsmaalet, om gode Varer betales godt, da det

var Kreaturer fra samme Stald, forhandlede paa samme Dag og Marked og af en og samme Kommissionær. Han maa derfor gjentage, at vi bør holde os til at producere de bedste Varer, da de ere de sikreste. Forøvrigt kan det nok være, at hvad vi afsende som bedste Varer endnu ikke er godt nok til at kunne sitte os en god Plads paa Londons Marked, en Plads, hvormed det amerikanske Kjøb ikke kan konkurrere. Der er Kjøbere i England, som ikke ville være tilfredse selv med det bedste amerikanske Kjøb, men som ville have hjemmeslaget Kjøb af 1ste Klasse Kvæg, slagtet i engelske Slagterhuse.

Docent Bay troer, at det er Tak værd, at dette Spørgsmaal er kommet frem, da der derved er bragt mange interessante Ting for Dagen. Blandt disse skal Taleren navnlig fremhæve, hvad der blev særlig betonet ikke alene af Hr. Jespen men ogsaa af Hr. la Cour: Fordringen om at staffe Kreaturer af første Klasse. Hvad den opstillede Liste angaaer — 15% af første Klasse, 30% af anden Kl. og 55% af tredje Klasse — da holder den næppe Stik hele Landet over, men varierer meget i de forskjellige Egne. Naar der forlanges, at vi skulle producere første Klasse Kjøb, bliver Spørgsmaalet: kunne vi ogsaa gjenemgaaende producere det; thi det kan ikke nytte, at vi opstille et front Duffe, at vi leve i Indernes Verden, naar det dog aldrig bliver til Virkelighed. Se vi først hen til Nerne, da kunne vi ikke uden at forandre hele vort Kvæghold der faa første Klasse Kjøb; vel er der nogle enkelte Steber, hvor man under ganske særlig gunstige Forhold kan udvikle Fedekvæg, men i det Hele taget er Mejeridriften fremherskende, og som Følge deraf er ogsaa Hovedmassen af det Kvæg, der afsendes derfra, kun „Mejeriaffald“. Dette er ogsaa noget, som følger af sig selv; thi da man har opnaaet en betydelig Indtægt gennem Smørret, er det aabenbart, at man ikke atter kan opnaa en lignende Indtægt gennem Kvæget. Man kan ikke faa baade i Fose og Sæt; man kan ikke paa en Gang staffe baade første Klasse Kjøb og udmærket Smør. Kaste vi dernæst Blikket paa Jylland, da bliver Forholdet et helt andet. Gaa vi fra Randers syd paa langs Østkysten, da staaer denne Del af Jylland Nerne nærmest; men gaa vi fra Randers nord paa og langs Vestkysten, finde vi de Egne, hvor Fedningen og Udviklingen af Kjøddyr ere videst fremstredne her i Landet, og der stiller Forholdet sig omtrent omvendt, saaledes at 55% er første Klasse Kjøb, 30% anden Kl. og 15% tredje Kl. Taleren maa ifølge det Udviklede bestemt holde paa, at vi kun kunne producere første Klasse Kjøb paa Nerne, naar vi der forandre hele vort Kvæghold; men ved at

sammenligne Smør- og Kjøbpriserne vil man vistnok komme til det Resultat, at det ikke vilde være ønskeligt.

Kreaturkommissionær Josephson har ikke villet, at man skulde kaste Brag paa den Fremgang, der ønskes med Hensyn til bedste Kvalitet. Han mener tværtimod, at man, som Hr. la Cour ytrede, ikke bør tilfidesætte Fedningen, men lægge Vind paa at faa den udført saa godt som muligt. Men Spørgsmaalet er, hvad er bedste Vare, thi derom ere Meningerne forskjellig. Hovedformaalet for Englænderne er at faa tykt og fedt Kjød, og derfor, naar en Mejeriko er vel fedet, selv om den ikke er ung mere, men oppe i Alderen, nærmer den sig meget til den bedste Vare, ligesaa vel som den jydsk Stub. Naturligvis er der Forskjel paa en ung Stub og en gammel Ko, men Forskjellen er virkelig ikke saa betydelig, som man ofte antager herhjemme. Hvad de Priser, som Hr. la Cour omtalte, angaaer, da skal Taleren indrømme, at der i London til sine Tider kun opnaaes 4 Kr. Netto, medens der Ugen efter kan opnaaes 5 Kr., men det er netop, fordi London er et saa variabelt Marked. Tager man imidlertid Gjennemsnittet af de ugentlige Priser, da har Taleren, der hver Uge affender Kvæg af forskjellige Kvaliteter, endnu ikke iaar opnaaet for jydsk Stub mere end 4 Kr. hertil fra Newcastle. Det har vel ikke været de bedste jydsk Stub, men dog tilnærmelsesvis, jaaledes som man har dem paa denne Aarstid. — Taleren skal endnu tillade sig en Bemærkning angaaende Forholdet mellem Priserne i England og Kjøbenhavn. Af et Parti Kreaturer, 80 Stykker, fra Stjelsfjør, realiseredes en Del Stub og Tyre her paa Pladsen, medens Resten sendtes til England, og det viste sig da, at det bedste Resultat efter den levende Vægt opnaaedes i Kjøbenhavn. Altsaa har Prisen i England ikke været meget højere end her, eftersom derfra maa trækkes Omkostningerne herfra til England, som for hvert Kreatur andrager ca. 1 Kr. pr. 16 *A* levende Vægt. Forøvrigt have alle de Dispositioner, der i Vinter have været trufne herfra paa England, ikke medført andet end Tab. Producenterne holde paa høje Priser, og den Handlende, som gjerne vil gjøre Forretninger, holder ofte længe ud, selv om Handelen bringer ham Tab, men de fleste blive dog tilsidst tjede deraf.

Dyrlæge Jessen skal tillade sig at bemærke, at skjøndt Tilførselen af amerikansk Kjød øjensynlig har bevirket en Forandring i Prisen, saa er der ogsaa andre Momenter, foruden dem, han alt har nævnet, som spille en Rolle, og som udøve en ikke ubetydelig Indflydelse paa de engelske Markedspriser. Han skal t. Ex. nævne, at Høehøsten kan have en betydelig Indflydelse. Den var i 1874 daarlige i England; Efteraaret efter August var

tørt, og Køerne bleve knappe. Der blev derfor vist fedet færre Kreaturer i Vinteren 1874—75, og man havde ventet, at Prisen vilde være stigende; men det Mudsatte viste sig at være Tilfældet. Køerne frøs næsten overalt i England, og Kreaturerne kunde derfor ikke overvintres og sendtes magre paa Markedet; der var derfor daarligt Marked i London og tildeels i Newcastle. — Naar Docent Bay i Anledning af, at Taleren havde fremhævet, at der nu var en forøget Opfordring til os om at komme ind paa at producere bedre Varer hele Landet over, havde bemærket, at man ikke skulde holde sig til det Ideelle, men derimod se hen paa det Virkelige, saa havde Taleren dog dermed havt de virkelige Forhold for Øje. Naar man har Lejlighed til at komme omkring i Egnene og i Staldene paa de forskjellige Steder og se, hvorledes Dyrene ere, faaer man ikke et idealt Indtryk, men derimod et virkeligt Indtryk af, hvorledes Kreaturerne ere i de forskjellige Egne. Det er ganske vist, at i Vestjylland findes de bedste Steder med Hensyn til Fedningen, men tager man Jylland som Helhed, hvad der naturligvis er Tale om her, vil man vistnok ikke kunne stille Forholdet anderledes, end som Taleren har gjort. Seer man derimod hen til de forskjellige Egne hver for sig, da stiller Forholdet sig naturligvis forskjellig. Taleren vil ikke særlig fremhæve Egnen nord for Randers eller Vestjylland i Almindelighed, men han vil tage Mors og Lemvig-egnen, og af Mors navnlig Nørreherred som Steder, hvor man kunde komme op til at levere indtil 55% af første Klasse. — Til Dernes Kvægbestand har Taleren selvfølgelig ikke sigtet. — Naar Hr. Josephson bemærkede, at Englænderne forlange Kjødet fedt, og at derfor ogsaa fede Køer kunne komme ind under Begrebet „bedste Varer“, da er det noget, som vistnok ikke holder Stik. Vel ville Englænderne have Kjødet fedt, men de ville ikke have Fedt for sig og Kjød for sig; Fedtet skal ligge jævnt fordelt i Kjødet, og det kunne ældre Køer ikke levere; det kan kun unge Kreaturer.

Docent Bay maa fra et fysiologisk Standpunkt opponere mod, hvad der sidst blev sagt, nemlig det, at de ældre Køer ikke kunne blive fede paa anden Maade, end ved at Kjødet kommer til at ligge for sig og Fedtet for sig. Sagen er nemlig den, at jo slappere Dyret er, det vil sige, jo mere Musselbundterne have været gennemtrængte af Bindevæv, desto lettere steer Indlejringen af Fedtet mellem Kjødbundterne. Det er et Faktum, som vistnok alle praktiske Folk kunne stadfæste, at det netop er de gamle Mejerikøer, de gamle Brændevinsbrænderkøer, som, naar de blive fede, levere det Kjød, der fremfor alt er marmoreret, netop paa Grund af Slapheden. Det er muligt, at En eller Anden vil

trække paa Smilebaandet ved denne Udtalelse, men Taleren maa holde paa dens Rigtighed.

Dyrlege Jesen. Naar Docent Bay, gaaende ud fra et fysiologisk Standpunkt, mener, at det navnlig er de ældre Køer med slappe Mustler, som have lettest ved at levere marmoreret Kjød, idet Fedtet har let ved at aflejre sig i Bindevævet imellem Musteltraadene, da er dette sidste tilbøieligt rigtigt, men for at frembringe marmoreret Kjød, er en Aflejring af Fedt ikke nok, der maa tillige forud være en tilstrækkelig Kjødmængde tilstede, men dette sidste er det netop, hvad Koen med de slappe Mustler mangler. Det er ikke nok, at der kun forefindes forholdsvis faa Kjødtraade med større Mængder af inblejret Fedt; derved bliver Kjødet ikke marmoreret saaledes, som Englænderne forlange det, thi de ville have, at Kjødet skal være det overvejende og Fedtet isprængt, men her er Fedtet det overvejende og Kjødet isprængt.

Kreaturkommissionær Josephson. Naar der blev sagt, at der ikke kunde komme Kjød paa gamle Køer, da maa han dertil svare, at det er ikke Tilfældet; thi gamle Køer kunne netop levere et Stykke Kjød, der som oftest kan sættes ved Siden af bedste Studeskjød; det er højst mærkværdigt, men det er Tilfældet. Taleren vil kunne præsentere gamle Køer, der ere kjødsatte og virkelig tykfedede. Han fastholder derfor, at ogsaa hans praktiske Erfaring gaaer ud paa, at Kjødet paa gamle Køer kan være lige saa smukt og lige saa meleret som prima Studeskjød.

Forstander la Cour har ganske vist ikke den Erfaring paa dette Omraade som Hr. Josephson, men han vil dog sige, at paa de fedede gamle Køer, han har seet slagtede, har Fedt og Kjød ikke ligget paa en saadan Maade, at det kan kaldes „prima Vare“ eller som det ligger hos en 1ste Klasse fuldfedet Stud. Han maa ogsaa bestemt modsiges, at lige fede Køer og Studer i Regelen kunne udbringes til samme Pris paa det engelske Marked. De fra Mejerierne udstødte Køer, som ere blevne fedede, have som oftest under iøvrigt lige Forhold indbragt 2—3 Mk. mindre pr. Lpd. — Naar Taleren fuldstændig sluttede sig til Hr. Jesen i Onstet om, at det skulde være prima Varer eller første Klasse Kjød, der affendes herfra, saa gjorde han det ubelukkende som Syde; hans Tante var aldeles ikke rettet paa Kjødproduktionen paa Derne, hvor den dog er og bliver en Biindtægt, takket være den fordelagtige Mejeridrift, men derimod maatte han naturligvis have den Provins for Øje, hvor Kjødproduktionen er et Livsspørgsmaal for mangfoldige Agerbrug. Han maatte iøvrigt undre sig over, at Hr. Bay ikke selv naturlig stiller sig paa dette Standpunkt.

Forspagter Besterghaard har fedet ikke faa Køer og har

næsten altid folgt dem i de Foraarsmaaneder, som ansees for at være de heldigste, nemlig Maj og Juni. De Priser, han har opnaaet, have været ret anstændige. I 1874 opnaaedes paa Stedet for levende Vægt 16 Mk., i 1875 15 Mk. og i 1876 14 Mk. 8 ø. At Taleren har opnaaet disse Priser er vistnok, fordi han saa godt som udelukkende har holdt sig til Ungkvæg, altsaa Kvæg i en Alder af 4—7—8 Aar. Undtagelsesvis kan det jo træffe sig, at der kan være en enkelt gammel Ko imellem, altsaa en saadan som er over 8 Aar, men saasnart der er flere af det Slags, gjøre Slagterne eller Handelsmændene Ophævelser derover. — Som praktisk Fæder har Taleren ogsaa erfaret, at man har ondt ved at faa de gamle Dyr fede, i alt Fald naar de tillige ere malkende. Det skulde imidlertid glæde Taleren, om det virkelig var saa, at Rjødet af ældre Køer kunde blive saaledes, at det kunde sættes ved Siden af bedste Varer; men det Haab tør han ikke hengive sig til. Man vil vistnok i Regelen erfare, at naar slige Dyr skulle sælges, kaste de Handelende Brag paa dem og ville kun modtage dem til en ringere Pris. —

Kreaturkommissionær Josephson haaber, at det maa være ham tilladt at tage Ordet angaaende en Sag, som ikke staaer i direkte Forbindelse med den foreliggende. Han vil rette en Opfordring til Præsidiets om at udvirke hos Regjeringen, at Grænsen bliver bevogtet skarper, end det hidtil har vundet sig at være Tilfældet. Det er en Sag af overordentlig Bigtighed, ja et Livsspørgsmaal for Danmark, at Kvægpesten holdes ude. Saaledes som Grænsen nu bevogtes, kan der indsmugles Kreaturer fra Slesvig. I disse Dage er Dampstibet „Niberhus“ blevet stoppet i England paa Grund af, at der var Mistanke om, at det havde slesvigiske Kreaturer ombord, som have været indsmuglede, og hvis det Tilfælde oftere skulde indtræde, ved man ikke, hvilke Følger det kan have.

Præsidenten, Lehnsgreve Holstein. Det Tilfælde, som nu blev berørt, kjende vi jo alle fra samme Kilde, og der er vistnok endnu Ingen, der kan give os yderligere Oplysninger. Efter en Samtale angaaende denne Sag med Indenrigsministeren, til hvem der jo er indkommet en stor Mængde Andragender, troer Taleren, at der for Tiden er gjort alt, hvad der er muligt for at forhindre Indførelsen af Kvægpesten. Hvis Landhusholdnings-selskabet skulde tage Sagen i sin Haand, maatte der foreligge noget mere positivt, end der for Øjeblikket gjør; men skulde det virkelig blive konstateret, at der drives Smugleri, og at det har givet Anledning til, at en Ladning er bleven stoppet, var